

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. CLII. Romana seu Comen. locorum montium. De substitutione hæredibus aliàs liberè institutis facta in solo casu delicti, An importet bonorum hæreditariorum vinculum, ita ut eorum liberan ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

rent ea, quæ habemus favore Ecclesiæ, vel minoris de mora irregulari; Sive magis proximè ea superius insinuata de dilatione ordinata in gratiam & favorem ejus, cui restitutio facienda est, ideoque indubitatum remanere videbatur, quod per hunc substitutum fructus saltem à die restitutionis in gratiam citra nullatenus prætendi possent, atque ex hoc resultabat læsio clara minoris, quod sine causa suscepisset aliena debita, ideoque probabiliter dictarum sententiarum infirmitas speranda videretur.

ROMANA

SEV

COMEN. LOCORVM MONTIVM

PRO

FRATRIBUS DE CICERIS.

*Casus disputatus in Congregatione Montium,
& pro petentibus resolutus.*

De substitutione hæredibus aliis liberè institutis facta in solo casu delicti, An importet bonorum hæreditariorum vinculum, ita ut eorum liberam dispositionem impediatur; Et an factò casu talis institutionis competat substituto jus vindicandi bona ante delictum distracta.

SVM MARIVM

- 1 **F**acti series.
- 2 **L**oca montium quomodo transferantur in faciem hæredum.
- 3 **F**ideicommissum in casum delicti, quod vinculet bona, & impediatur dispositionem.
- 4 **C**ontrarium verius probatur.
- 5 **S**ubstitutio in casu delicti non continet odium vel gravamen, sed potius favorem instituti.
- 6 **D**e Rota decisionibus quomodo intelligende sint.

DISC. CLII.

VINCENTIUS de Ciceris Comensis, institutus Petro Antonio, Alexandro, & Carolo ejus filiis hæredibus liberè, ac absque aliquo fideicommissi onere in casu mortis, solum in casu delicti (cujus ratione intrare posset confiscatio) disposuit, delinquentem ita & taliter quod bona confiscationi subjacere possent, ceteri triduo ante delictum privatum, seu gravatum ad restituendum ipsius delinquentis filii, vel in istorum defectum cohæredibus, juxta consuetas cautelas; Cumque defuncto testatore ac adita hæreditate, in ista quamplura reperirentur loca montium non vacabilem Urbis, quorum peculiaris natura exigit, ut defuncto possessore, hæredes curent illa in eorum faciem seu no-

men transferri, ad effectum, ut ita eorum faciem exigere, atque de ipsis in forte liberè disponere possint; Hinc proinde eorumdem montium Secretarius cui onus & cura incumbit diligenter transigere de oneribus & vinculis præsertim fideicommissi, quæ per morientes in eorum ultimis voluntatibus adjiciuntur, ut eadem in ipsis litteris per hunc hujusmodi novæ translationis adjectis precibus aliis in hæredum gravatorum facultate eludendi mentem eludere, dictaque loca montium pro libito irrecuperabiliter distrahere, illarum natura seu privilegio, ut transeant liberè signatarium à quocumque onere vel vinculo, si litteris patentibus non expresso, ut asseritur in hac materia locorum montium sub titulo *galibus* volebat dictum onus adjicere; Quod si redes, ut dictam Secretarii difficultatem evadere, atque obtinerent liberam translationem, committerent à judice ordinario sententiam declarantem super vinculorum non existentia cum mandatis Secretarii directo de liberè transferendo; Quia ista mandata executionem non habent, sed eis Secretarii obediunt, nisi etiam accedat eorum seu, ut dicitur, *Execuatur* Thesaurarii Generis, est omnium Montium Superintendens seu eorum atque ibi res non est omnino clara, ita ut admittat difficultas, non solet Thesaurarius sollicitècernere vel denegare, cum agatur de præcipuo reparabili terrii, sed ex parte votum Congregationis montium, quæ cum illa Baronum ut plurimum solet, ibique formiter disputatur de existentia non existentia vinculi. Hinc proinde remota negotio ad Congregationem Montium, ibique sumpta formali disputatione cum eisdem Canonibus partes oppositorum loco quorumdam interesse habentium assumentibus.

Dabitandi rationem præbent firmam pro dicto per *Cyriac. contror. 346.* ubi protestans habebat non vidisse hujusmodi questionem ad oblationem in ea est sententia, quod fideicommissum solo casu delicti ordinatum, interre dicatur hæreditariis gravamen, eorumque liberam ac in modam dispositionem impediatur, ita ut fideicommissi casu intret retrotractio infirmitationem præcedenter factam, atque fideicommissario jus competat bona etiam ante delictum in natura vindicare, dictaque auctoritas magnum habebat impressionem ob hujus sæculi sæpius dictam corruptelam immorandi in judicando, inviduis auctoritatibus, non examinando, an verè fundatè loquantur necne, fortius verò ob auctoritatem Rotæ in *Romana fideicommissi de Cyriaco Maji 1646. coram Rojas* inter suas decisiones præfatam *Cyriaci* sententiam refert & sequitur.

Pro dictis hæredibus scribens, dicebam absque necessitate disputandi punctum in oblatione ac examinandi, an *Cyriacus* bene vel male loquitur, cessabat in præfati omnis quæstio ex factis, cujus ut dicebat præceptor meus, una unice in causis decidendis plus valet, quam centum in juris; Siquidem testator in casu delicti non prævit simpliciter delinquentem universam hæreditatem, neque eidem simplicem ac universalem substitutionem fecit in omnibus bonis, ut erat in præfati *Cyriaci* tractato, sed substitutio erat solummodo in ea bonorum parte, quæ applicata vel obligata esset, seu applicari vel obligari posset alicui officiali &c. & sic erat substitutio particularis illis bonis, quæ tunc extantia, & non hæredibus

subjacerent, ideoque intrare non poterat retractio respectu bonorum ante delictum distractorum, & quæ tanquam amplius non extantia penes delinquentem non poterant confiscationi subiacere & successivè non ea debant substitutione, ut admittit idem *Cyriac. loc. cit. nu. 13. & 14.* atque ex hoc fundamento juxta hæredum votum prodit resolutio.

Ceterum quatenus pertinet ad punctum in abstracto, & cum præsupposito, quod circumscripta etiam dicta particulari circumstantia, ageretur de substitutione in universum simpliciter ordinata, adhuc tamen dicebam, etiam cum sensu veritatis, omnino in substituentem malèq; fundatà videri dictam sententiam *Cyriaci* in ea causâ ad pecuniam vel clientis affectionem, more Advocatorum forsâ ut sapissimè contingit etiam contra proprium votum scribentes, cum procedendo cum aliquibus regulis satis generalibus ac vagis, nullum deducat fundamentum vel rationem, quæ istos speciales terminos percatat vel stringat.

In contrarium verò ponderabam eam pro meo iudicio urgentem rationem aliàs ponderatam ac deducit in *Romana seu Ec. officiorum discurs. 150.* quod scilicet hujusmodi dispositiones verè & realiter non continent fideicommissum tanquam concernens onus & gravamea hæredis ac favorem substituti, ut regulariter sunt fideicommissa restitutoria seu conservatoria odiosam servitutem importantia, sed continent favorabilem provisionem ipsimet gravato, ut à delictis abstineat; Et magis proximè, ut pro eodem in casu restitutionis in gratiam Principis vel pro ejus filiis & legitimis successoribus bona conserventur, & per fiscum irrecuperabiliter non occupentur, ut advertunt *Masvill. dec. 181. nu. 26. & 27. & ceteri*, de quibus *in d. disc. 150.* præsertim quoties, ut in præfenti concurrat alia provisio, ut substitutus denuò gravatus censetur restituere eidem gravato factò capaci, atque in Principis gratiam restituito, cum tunc substitutio continere videatur in effectu quamdâ fiduciariam conservacionem bonorum substituto commendatam in gratiam & favorem ipsius gravati delinquentis, ut in gratiam rediens bona inveniat à confiscatione vel multâ præservata, ut etiam advertitur in *Perusina transacionis discurs. præc. & conferunt deducta supra disc. 138. & 149.* ut non attendatur delictum, sed effectus confiscationis qui ex illo resultat; Si ergo hæredis gravati potius favor quam gravamen est, ad certum finem seu effectum directus, hinc nullo jure nullaque ratione dicendam videtur, ut quæ favore inducta sunt, odium ac præjudicium causare debeant contra receptissima principia.

Hinc ponderabam deducta apud doctum *Surd. cons. 559.* in cujus casu cum adesset fideicommissam conservatorium in casu alienationis intra certam ætatem per gravatum faciendæ, ac alterum fideicommissam indereterminatum in casu delicti seu confiscationis, disputatur de validitate vel invaliditate alienationis ratione primi fideicommissi seu prohibitionis alienandi, nulla penitus habita dubitatione ob alteram substitutionem in casu delicti; Pro ut in casu *decis. 255. Orthob.* absolute supponitur, ex fideicommissi in casu delicti non resultare illud bonorum onus & gravamen, quod ex fideicommissi in casu mortis resultat, Atque ita docere dicebam totius Orbis observantiam, quoniam in illis Regionibus vel Provinciis, in quibus ob delicta etiam privata, in toto vel in parte, bona publicantur, omnia fere testamenta liberam institutionem continentia

Cardin. Luca de Fidicomm.

hujusmodi cautelam fisci exclusivam habere solent, & tamen bona hæreditaria sane in libero commercio, ac dispositione; Atque aliis esse liberum commercium omnino tollere; Suffragante etiam regula, quod inducta ad certum finem & effectum illum egredi non debent, neque danda est extensio fideicommissorum & onerum de casu ad casum, Unde cum hæc substitutio directa sit ad solvendum præservandi bona à confiscatione, intelligenda non est nisi de illis, quæ tunc extantia hujusmodi oneri subiacent.

Ad auctoritatem verò *Rotæ coram Rojas*, dicebam nullam de ea rationem habendam esse, cum ibi principaliter constitueretur fundamentum in expressa prohibitione alienationis, & sic in fideicommissi conservatorio, & concurrebat, etiam alterum fideicommissum simplex & restitutorium in casu mortis, dicta verò *Cyriaci* auctoritas deducitur incidenter, sive ad superabundantiam extra causæ necessitatem, neque iste punctus formiter discussus vel decisus fuit, ideo dici non poterat quod desuper adesset decisio, quæ solum adesse dicitur in eo puncto, qui principaliter disputatus ac decisus fuit, non autem in iis, quæ incidenter, & non disputato formiter puncto in ipsis decisionibus dicuntur, ut sapissimè eadem Rota in quamplicibus decisionibus protestata est, dicta enim decisio prodit in casu de quo *disc. præced.*

ROMANA

SEV

IANVEN. LOCORVM MONTIVM

P R O

FRATRIBUS DE JUSTINIANIS.

*Causa disputata in Congregatione Montium,
& resoluta ut infra.*

An sicuti substitutio in casu delicti non impedit alienationem vel liberam bonorum dispositionem antè quam fiat casus, ita etiam sequatur in casu substitutionis ob ingressum in Religionem, ita ut factò casu substitutionis, ista retrahatur necnè ad bona mediò tempore alienata.

Et aliqua de valida exclusionem seu privationem ingredientium Religionem, seu vitam clericalem profitentium.

SUMMARIUM.

- 1 *Acti series.*
- 2 *Qualitas, conditio vel limitatio temporis adjecta prima substitutioni an censetur repetita in secunda.*

Hh 2

3. De